

e glutė

2 apr.
1987
gruodis

EGLUTĖ

1987
GRUODIS

TURINYS

- 3 KALĖDŲ RYTĄ, J. Minelga
- 4 GERA ŽINIA, D ir O
- 11 KALĖDOS, D. Augienė
- 12 NEMATYTA MERGAITĖ, IV, O.M.
- 17 KAIP EGLUTĖS VALGO IR AUGA, J. Kuprionis
- 20 PROTO MANKŠTA
- 24 SENIAUSIOS BAZNYČIOS LIETUVOJE
- 26 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 30 1987 M. TURINYS
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

PIEŠINIAI

Viršelis — P. Banevičiaus

Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienė

Kitos iliustracijos:

- I. Normantaitė — 3
- J. Paukštienė — 4, 5, 6, 8, 9, 10
- A. Sutkuvienė — 11, 15, 16
- Eglė — 12.
- A. Muliolytė — 13, 17
- Z. Sodeikienė — 14
- A. Trinkūnas — 18
- P. Osmolskis — 29

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

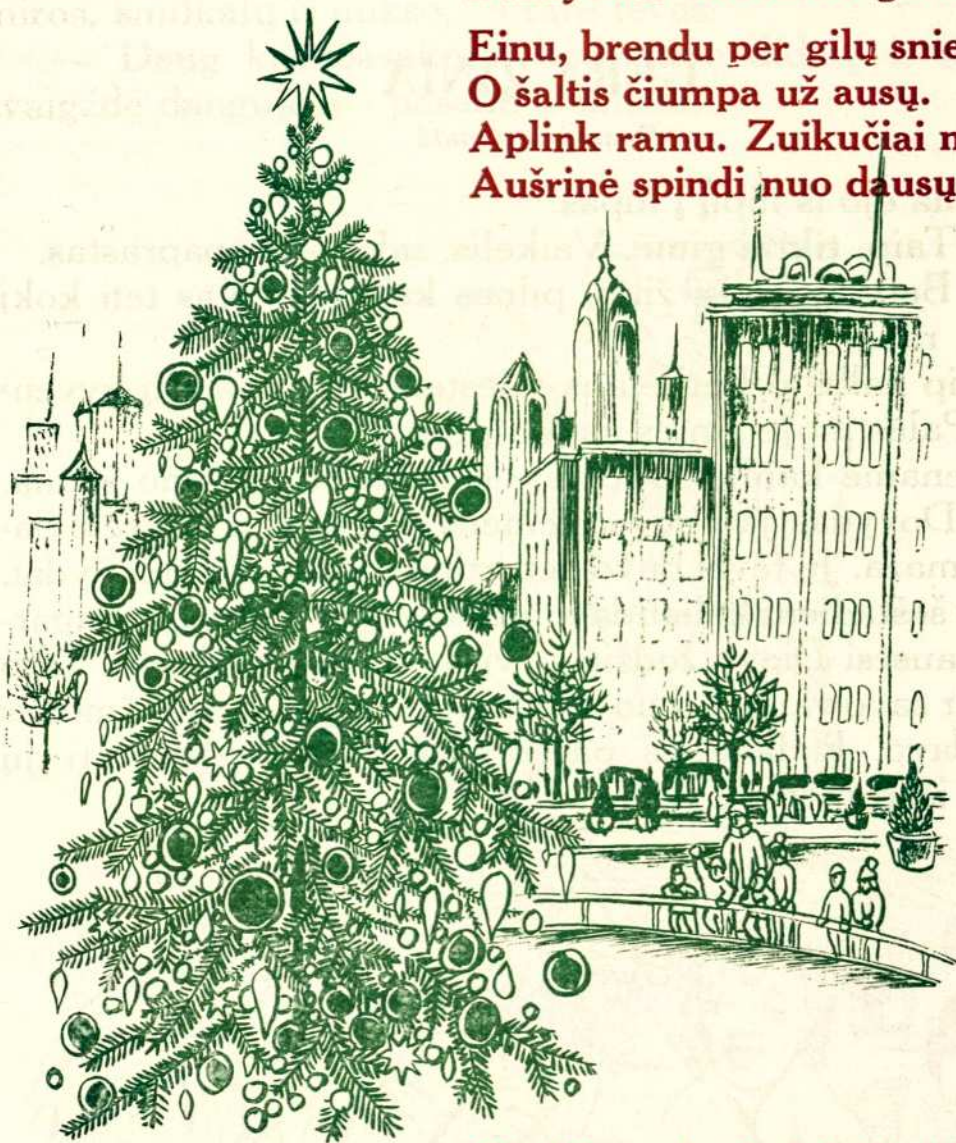
EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

KALĖDŲ RYTA

Jonas Minelga

Virš miesto šviečia mėnuliukas,
Vėjelis sujuda kleve,
O mes — sesytė, aš, broliukas
Bažnyčion skubame gatve.

Einu, brendu per gilų sniegą,
O šaltis čiumpa už ausų.
Aplink ramu. Zuikučiai miega.
Aušrinė spindi nuo dausų.

Girdžiu — laukai, baltai dažyti,
Jau skamba rojaus lopšine.
Palaimink, Kūdikiai mažyti,
Broliuką, sesę ir mane.

PASAKŲ pėdsakais

GERA ŽINIA

Danutė ir Onutė

Žinia ėjo iš lūpų į lūpas.

— Taip, tikrai gimė. Vaikelis, sako — nepaprastas.

— Betliejus, visi žino, pilnas keleivių. Kas ten koki vaikelį ras?

Taip kalbėjo Betliejaus miestelio ir apylinkių gyventojai. Palestinoje žinios sklido greitai.

Viename kaime, trobelėje prie uolos, gyveno šeima. Sūnus Dovydas jau buvo piemens amžiaus, o dukrelė Sara dar maža. Jų tėvai buvo neturtingi, bet pamaldūs žydai. Jie kas šeštadienį keliaudavo į Betliejaus sinagogą, pagarbiai klausėsi Dievo žodžio ir visas maldas kalbėjo. Taip mokė ir savo vaikus. Tuo metu žydų šalyje dažnai žmonės spėliodavo, kada ateis pažadėtasis vadas išlaisvinti jų kraštą iš romėnų valdžios.

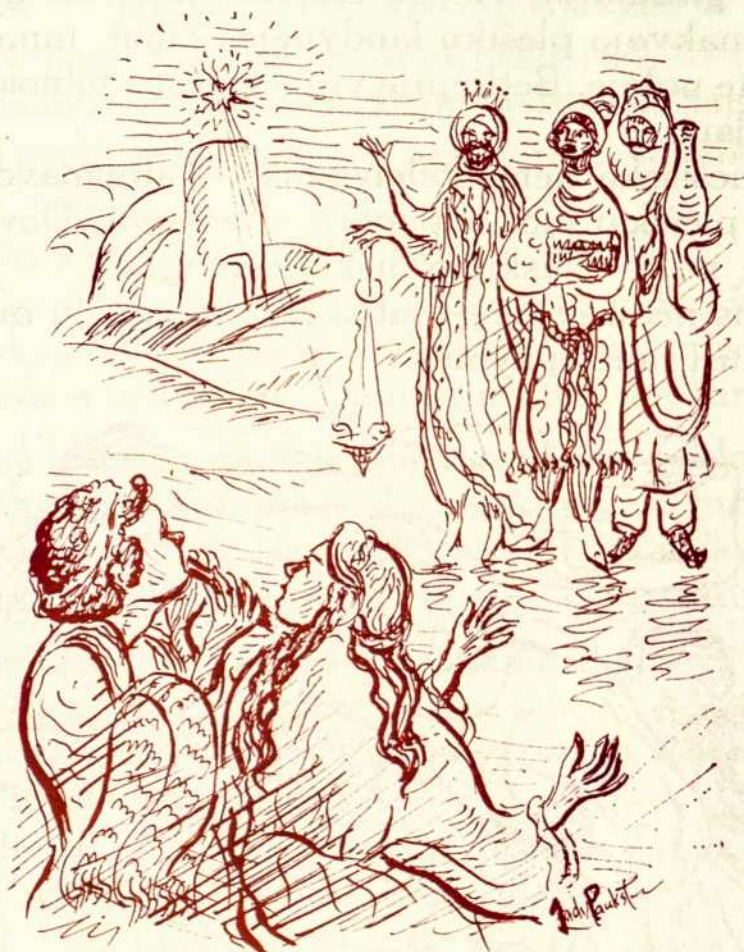

Todėl žinia apie nepaprastą vaikelį visus domino. Dovydas apie tai buvo girdėjęs iš kitų piemenų. Jis ir klausė:

— Tėveli, sako, kad to vaikelio tėvai neturtingi, kaip ir mes. Bet jo pamatyti atėjo trys puošniai apsirengę ir labai išmintingi vyrai iš tolimos šalies.

— Žmonės sako, kad atnešė brangių dovanų. Rodos, miros, smilkalų ir aukso, — tarė tėvas.

— Daug kas pasakoja, kad matę didelę ir šviesią žvaigždę danguje, — pasakė ir mama.

— Kam ta žvaigždė? — įsiterpė Sara. — Vaikeliui šalta, o ji nešildo. Kas jį apkloja — tą aš noriu žinoti!

— Tikrai dabar tokios šaltos, lietingos dienos, o naktys dar šaltesnės. Vaikelio tėvai tikriausiai atvykę iš kitur,

drauge su kitais keleiviais užsirašyti, kaip valdžios įsakyta. Manau, kad jiems vargas su mažu kūdikiu. . . — atjautė mama. — Gal galim kuo jiems padėti?

— Aš vaikeliui atiduosiu savo kačiuką. Jo kailiukas toks švelnus ir šiltas — jį sušildys, — pasakė Sara.

— O aš galiu duoti savo apsiaustą — man dabar jo nereikia, — pasisiūlė ir Dovydas.

Jiems taip besikalbant, tekina atbėgo kaimynų mergaitė. Uždususi, vos kvapą atgaudama, pasakojo:

— Ar girdėjote? Tie du žmonės, kuriems gimė vaikelis, apsinakvojo plėšikų landynėje. Žinot, tame apleistame tvarte uoloje. Betliejuje visos užėigos pilnos, o žmonių tiek daug.

— Ir nesiseka tiems keleiviams! — aimanavo mama.

— Ar plėšikai juos užpuolė? — teiravosi Dovydas.

— Ne, ne! — suskubo aiškinti mergaitė. — Plėšikai nieko jiems nedarė. Jie — labai nelaimingi. Jų mažas sūnelis jau turi raupsų žymes.

— Apsaugok, Aukščiausias! Dar ko gero užkrės vaikelį raupsais.

— Paklauskite kaip buvo! — žibančiom akim kalbėjo mergaitė. — Kai vaikelio mama jį išmaudė geldoje, paskui ir plėšikų vaiką ten maudė. Ir netikėsit — tas vaikas išgijo. Oda švarutėlė — neliko jokios raupsų žymės.

— Ką tu pasakoji, mergaite? — ramiu balsu prabilo tėvas. — Juk tai stebuklas — iš raupsų niekas neišgyja.

— Taip ir visi sako, kad stebuklas, — nenusileido mergaitė. — Juk parašyta, kad Mesijas darys stebuklus.

— Nejaugi tas vaikelis būtų Mesijas? — tyliu balsu pasakė mama. — Juk mes jo taip meldžiam, taip laukiam.

— Tėveli, leisk man eiti pasižiūrėti. Aš viską sužino-siu apie vaikelį.

Tėvas valandėlę mąstė, paskui pasakė:

— Gerai, sūnau, eik. Juk Mozė mus moko šelpti vargšą ir pakeleivį. Nuneški ir dovanų, nors mūsų dovanos kasdieniškos ir kuklios. Dalinsimės tuo, ką turime.

Sesuo įtupdė pintinėlį, kur mama buvo įklojusi vilnonę skarą, savo katinuką. Berniukas pasiėmė dar savo mėgstamą birbynėlę. Jau nuo pat mažens vaikas buvo išmokęs groti. Jo grojimo visi mielai klausydavos.

Taip jis švilpaudamas ir grodamas keliavo, kol sutiko senuką, berenkantį sausas šakas kurui. Senutėlis buvo tikrai labai senas, rankos gyslotos, pirštai sustingę. Šakos vis biro ir krito iš jo glėbio.

— Seneli, štai imk pintinę. Susidėk šakas, bus patogiau, — užkalbino berniukas senelį.

Vaikas pastatė pintinę ant žemės, nudengė skarą ir labai nustebo, kad katės ten nė kvapo nebebuvo.

— Matyt, man bešvilpaujant ir begrojančiam, ji nubėgo namo, — pagalvojo berniukas. Senelis pintinę pakėlė ir tarė:

— Ačiū tau, sūnau. . . Tu užaugsi geras žmogus. Tu nori padėti žmogui. Dievas su tavimi. . .

Skarą persimetęs per pečius, grodamas ir švilpaudamas, vaikas ėjo toliau. Staiga oras atvėso. Pūstelėjo vėjas, nešė smėlį. Buvo šiurpu ir nejauku. Prie apgriuvusios trobelės, pašiurpus ir drebėdama varginga moteris sūpavo vaiką, klostydama jį savo sijono skvermais. Pagailo berniukui ir vaiko ir moters. Jis priėjo prie jų ir, žodžio netaręs, apsupo juos savo šilta skara.

— Negali juk palikti motinos ir vaiko šaltyje vienu! — galvojo jis.

Jaunas keliautojas buvo atėjęs netoli tos vietos, kur buvo apsigyvenę jo ieškomieji žmonės. Ir tada susivokė berniukas, kad neštas jiems dovanas jis buvo išdalinęs kiškiams, o kačiukas pats pabėgo. Likusi buvo tik jo birbynėlė.

Berniukas pridėjo birbynę prie lūpų ir ėmė pūsti. Nuostabu. Rodos, visai be jo pastangų birbynė raitė negirdėtas melodijas. Netrukus jis priartėjo prie tos vietos, kur vaikelis ir jo tėvai buvo apsistoję. Šeimos lankyti buvo atėję keli žmonės. Visi išėjo pasiklausyti nuostabios muzikos.

— Juozapai, pakviesk muzikantą vidun, — maloniai prašė moteris, baigusi vystyti vaikelį. — Gal gi tai angelas iš pat dangaus. . .

Juozapas išėjo pasitikti berniuko. O tas, pasiekęs durų slenkstį, atsiklaupė ir kakta palietė žemę. To jis niekad nebuvo daręs. Ir staiga kažkas sušuko:

— Žiūrėkit, žiūrėkit! Vaikelis šypsosi.

Pakėlęs galvą, Dovydas pamatė Vaikelį, gulintį jo pintinėje, apklotą mamos skara. Prie jo kojų laimingas murkė kačiukas. Ir tikrai — Vaikelis šypsojosi nepaprasta dangiška šypsena.

— Kažin kas iš to vaikelio bus? — kalbėjosi žmonės, linguodami galvas. O jo motina Marija viską stebėjo ir dėjo į savo širdį.

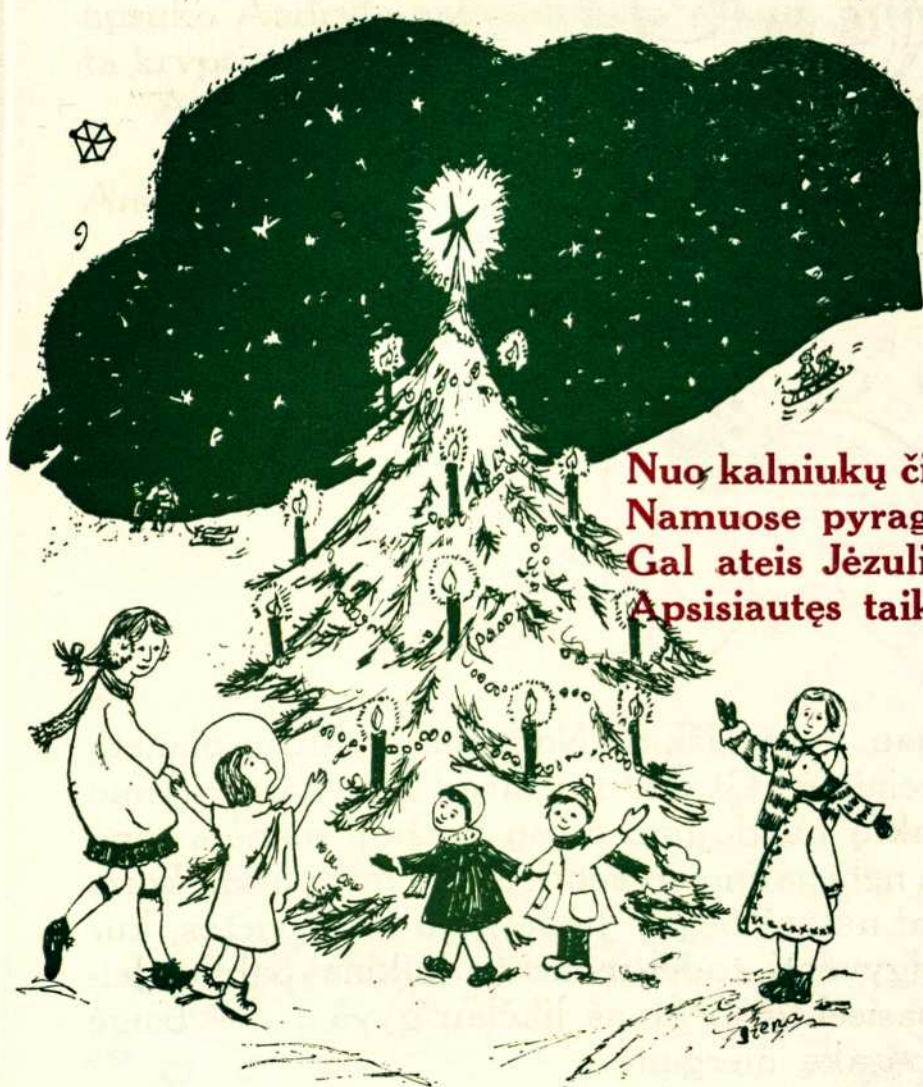
Pamatęs besišypsantį Vaikelį, Dovydas vėl ėmė pūsti birbynę. Jis grojo, kol Vaikelio akys užsimerkė ir danguje suspindėjo pirmoji žvaigždė.

KALĖDOS

Danutė Augienė

Danguje — šimtai žvaigždučių,
Eglėse — baltų žvakučių.
Kalėdas švęsti pasiruošę:
Gatvėj, aikštėj ir namuose.

Gimė Kristus — žmonės džiaugias
Pasimelst vaikučiai klaupias.
Po maldų būriais subėga
Su rogutėmis per sniegą —

Nuo kalniukų čiuožia, lekia,
Namuose pyragai kvepia. . .
Gal ateis Jėzulis žaisti,
Apsisiautęs taikos skraiste?

NEMATYTA MERGAITĖ

IV

Ona Mikailaitė

— Tai tu gyveni kažkur ten — erdvėje? — paklausė Nomados Andrytė, žiūrėdama į ją nustebusiom akim.

— Gyvenau, — paaiškino Nomeda. — Mūsų planetą ištiko baisi nelaimė. Gyventojų tarpe kilo karas ir nuo tam tikrų ginklų naudojimo mūsų gražioji planeta tapo dykuma. Ten nebegalima gyventi. Mano tėvai ir kai kurie kiti jų draugai nutarė bėgti. Jie ieškojo kitos vietos, kur galėtume apsigyventi, todėl mane čia laikinai paliko. Jei-gu jiems nepasisektų, bent aš likčiau gyva. . . — baigė savo liūdną pasaką mergaitė.

Andrytės skruostu nuriedėjo dvi didelės ašaros.

Nomeda ją smarkiai apkabino ir pasakė:

— Bėk namo, Andryte, sušalsi. Nesirūpink apie mane, gavau signalą iš tėvų, kad jie atskrenda manęs pasiimti. Reiškia — rado mums gyvenvietę. Ar girdi erdvėlaivio ūžimą?

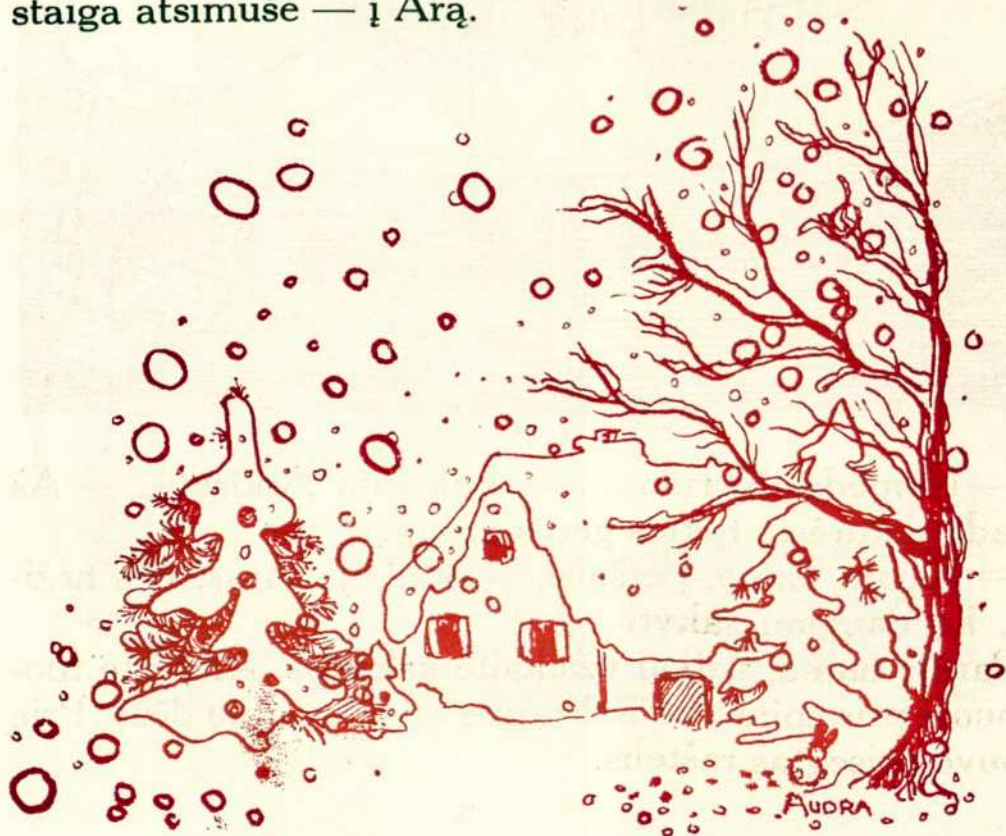
Andrytė pakėlė akis į viršų, bet nieko nematė nei negirdėjo.

— Tavęs niekad neužmiršiu, — tarė Nomeda. — Man buvai tikra draugė nelaimėje. Ačiū už viską. Padėkok ir savo tėveliams, kurie mane priėmė į namus, — ir tada ji apsuko Andrytę aplinkui kelis sykius, švelniai pastūmė ta kryptim, kur buvo jos namai.

Atsipeikėjusi ji pajuto, kad turi kažką rankoje.

— Nomedos pačiūžos! Ji man padovanojo, — suprato Andrytė.

Andrytės kojos painiojosi, jos galva svaigo ir akys buvo pilnos ašarų. Ji vos galėjo matyti, kur eina. Eidama staiga atsimušė — į Arą.

— Ką tu čia darai? — sušuko Aras. — Ko lakstai lauke neapsirengusi?

— Išėjau Nomedos ieškoti.

— O kur ji dingo?

Ir staiga abu vaikai pakėlė galvas. Buvo girdėti keistas užimas ir blykčiojo melsvos šviesos. Po kelių sekundžių miške viskas nutilo.

— Nomedą išskrido. . . — kūkčiojo Andrytė. — Aš niekada neturėsiu tokios geros draugės.

— Einam namo, peršalsi, — kalbėjo Aras, nes nežinojo, ką daugiau sakyti.

Parėję namo, vaikai užsikaitė kakavos. Andrytė tuojuo puolė prie spintos ir išsitraukė savo javainių dėžę. Prie jos buvo prisegtas raštelis.

MIELA ANDRYTE IR VISA KYBARTŲ ŠEIMA:

Ačiū Jums labai už viską — kad mane priėmėt ir globojot. Mano tėveliai manęs laukia ir aš turiu skubiai išeiti. Gal kada nors, kur nors pasimatysim.

N o m e d a

— Ji tikrai paliko laiškėlį! — džiūgavo Andrytė.

— Nieko ypatingo, — patraukė pečiais Aras. — Keista mergaitė ir tiek.

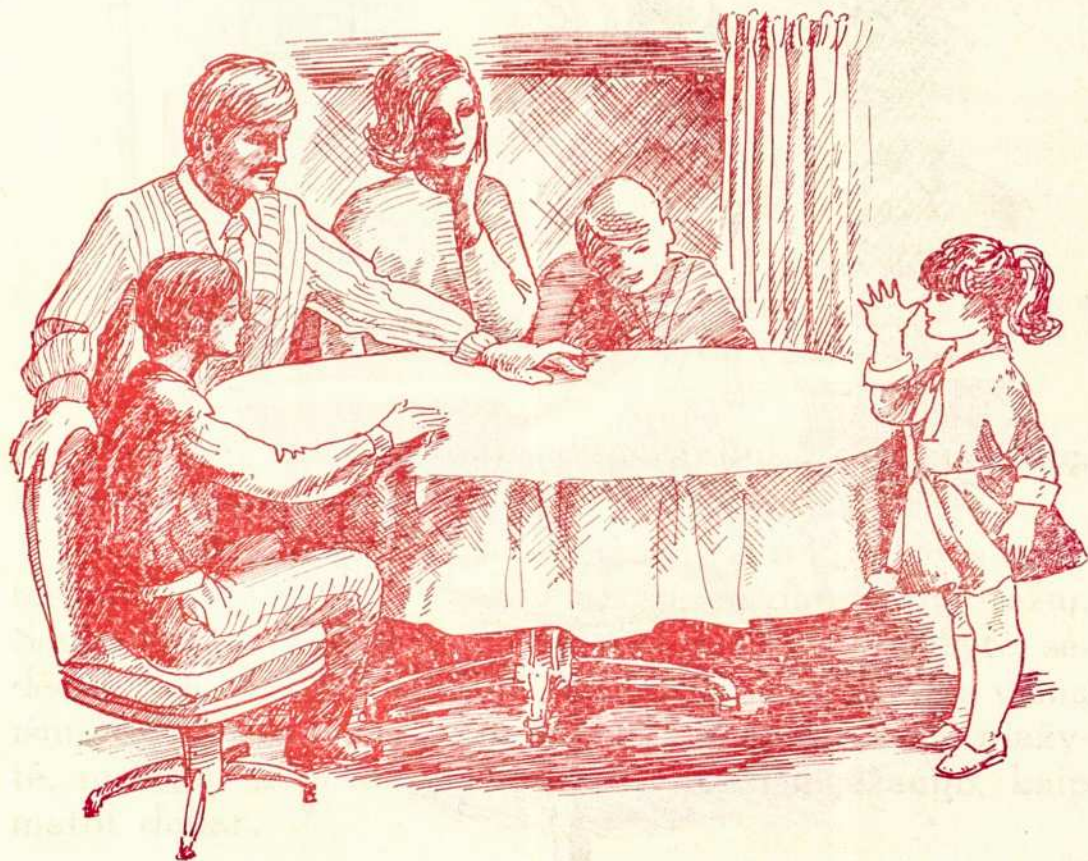
— Ji nepaprasta, ji iš labai toli. . . — bandė aiškinti Andrytė, bet tuoju suprato, kad brolis netiki.

Visa šeima suėjo į virtuvę — ne tiek pusryčiauti, kiek pasitarti. Kiekvienas kitaip galvojo apie Nomedą. Andrytės broliai ją ėmė erzinti.

— Iš žvaigždės iškrito! — juokavo Aras.

— Iš mėnulio nukrito, — pridėjo ir Pauliukas.

Andrytė abiem parodė nosį.

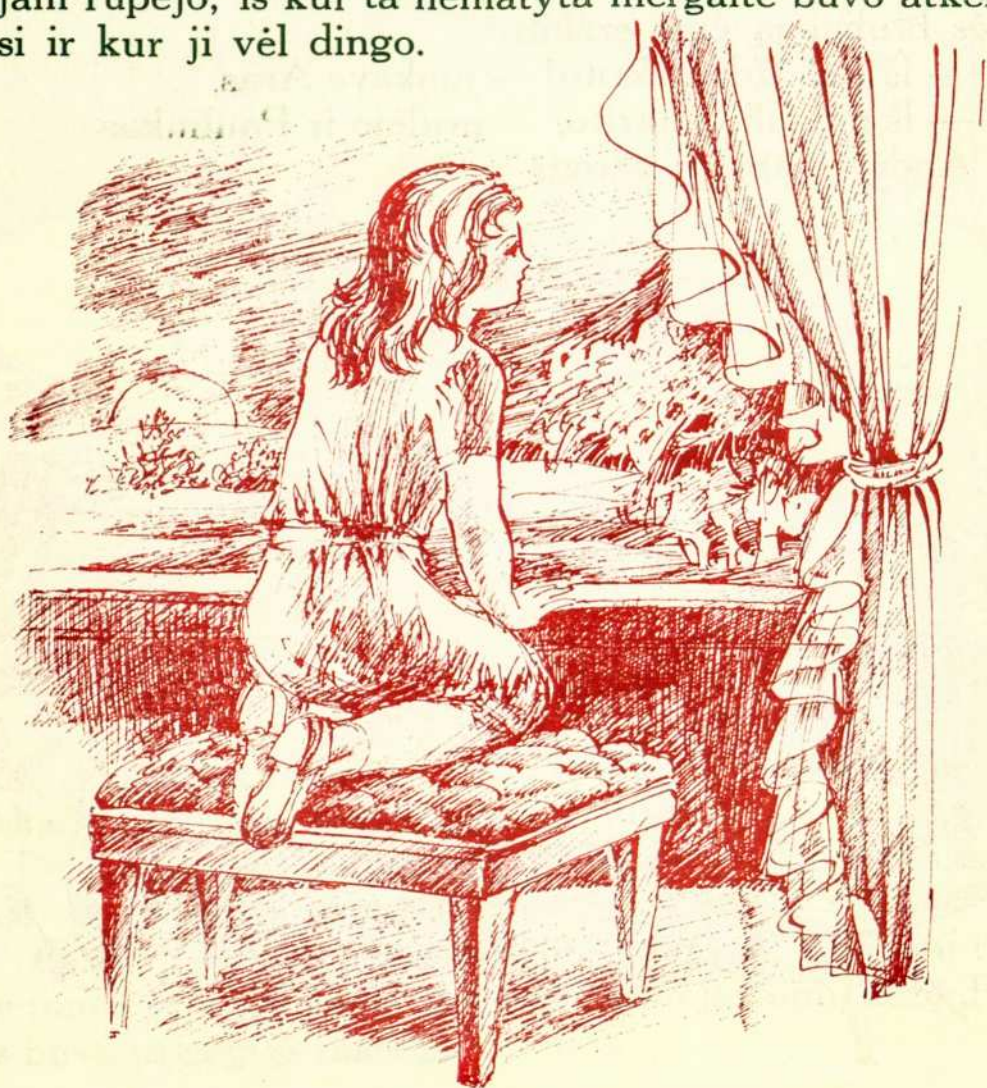

— Vaikai, — sudraudė tėtė, — nusiraminkit. Sunku pasakyti, kaip iš tikrųjų ten buvo. Nežinom visų dalykų. Ši nuotykį prisiminsime kaip tam tikrą įdomybę. Gyvenime pasitaiko keistų ir nepaprastų įvykių.

Apie Nomedą daugiau niekas nebekalbėjo. Andrytė dažnai svajodavo prie lango vakarais. Praėjo žiema, atėjo pavasaris. Andrytė mėgdavo sėdėti palangėje ir mąstyti. Dangaus skliautas toks didelis ir toks įdomus jai pasidarė.

— Ką gali žinoti, gal kur nors ten toli, toli Nomeda laimingai gyvena su savo tėveliais. . .

Aras pasigamino sau teleskopą ir taip pat stebėjo žvaigždes pro savo langą. Nors jis niekam to nesakė, bet ir jam rūpėjo, iš kur ta nematyta mergaitė buvo atkeliavusi ir kur ji vėl dingo.

KAIP EGLUTĖS VALGO IR AUGA

Jonas Kuprionis

Po Kūčių vakarienės susėdome aplink žibančią eglutę, ir tėvelis papasakojo šios eglutės istoriją.

— Vaikai, ši eglutė išaugo iš mažos sėklos. Šios eglutės motina, didelė eglė, kasmet užaugina daug konkorėžių. Saulei išdžiovinus, iš jų išbyra sėklos. O gal voverytė, sėdėdama ant šakos ir lukštendama grūdelius, netyčia vieną išmetė, ir iš jos išdygo eglutė. Tada ši eglutė buvo mažytė, mažytė. Ji pradėjo „valgyti“, augti ir užaugo, kaip matot dabar.

— O kas jai tada davė pienuko? — paklausė Dalelė.

— Pirmąjį maistą ji ėmė iš grūdelio, kol eglutė išleido šaknelės ir lapelius, arba spyglius. Vėliau šaknelės pradėjo čiulpti iš žemės vandenį su ištirpusiu maistu, taip kaip jūs geriate arbatą, ištirpinę joje cukrų. Tą vandenį su maistu šaknelės per medelio stiebelį siunčia į lapelius, arba spygliukus. Spygliukai turi daug burnyčių, per kurias medelis įtraukia orą, taip, kaip jūs kvėpuodami. Lapelyje, arba spygly, oras susitinka su šaknelių atsiųstu vandeniu. Veikiant saulės šviesai, tas vanduo su oru ypatingu būdu susijungia ir pasigamina medelio maistas. Panašiai, kai jūsų mama į indą su vandeniu ar pienu prideda miltų, ar manų kruopų, paskui dar sviesto, ir virina ant ugnelės; gaunama skani košelė. Taip lapeliuose pagamintas maistas eina po visą medelį ir jis auga.

— O kaip naktį, kai saulutė nešviečia? — paklausė Danutė.

— Kai saulutė nešviečia, pavyzdžiui naktį ar uždarius medelį į tamsų kambarį, jam „neišverda“ niekas maisto, jis tada negali maitintis. Ilgiau taip pabuvęs medelis pabala arba pagelsta ir ilgainiui miršta.

— O kaip žiemą? — paklausiau aš.

— Žiemą žemė būna sušalusi, ir šaknelės negali čiulpti vandens. O be vandens negalima "išvirti košelės", medelis nevalgo ir neauga. Jis miega.

— Tai dabar mūsų eglutė miega? — paklausė Dalelė.

— Taip, dabar šis medelis miega, ir galbūt sapnuoja gražų sapną.

Pavasari, saulutė visus medelius vėl pažadina, jie tada išleidžia lapelius vietoj tų, kuriuos buvo rudenį numetę, vėl pradeda "valgyti" ir augti.

Eglutės kiekvienais metais išaugina vainikėlius aplink stiebą. Va, žiūrėkit, nuo apačios. Čia vienoj vietoj aplink stiebelį susodintos šakutės. Toliau eina tarpelis. Suskaičiuokite, kiek tokių tarpelių ir žinosite, kiek ši eglutė turi metų.

Mes puolėme skaityti. Suskaitėm, kad mūsų eglutė turi šešius tarpelius, o dar vieną ties viršūne; vadinasi, mūsų eglutė turi septynerius metus.

— O kiek ji metų augtų, būdama miške? — paklausiau tėvelį.

— O, eglės auga maždaug apie 100 metų, o gyvena iki 200 ar net 300.

— Jeigu eglaitė gyva, ar ji jaučia, kai lauži jos šakelę? — paklausė Danutė.

— Taip, vaikučiai, ji jaučia. Žiūrėkite, šios eglutės stiebelis yra aptekėjęs sakais. Reiškia, ši medelį, jam augant, kas nors sužeidė. Jis tą žaizdą užliejo sakais. Panašiai, kai jūs įsidrėskiate ranką, ir ant žaizdos užsideda šašas. Medelis neturi tokių jausmų, kaip žmogus, bet jei kas jį skriaudžia, jis jaučia, dėl to negalima be reikalo medelių žaloti.

— Gerai, tėveli, dabar žinosime, kad kiekvienas medelis yra gyvas. Mes visus medelius mylėsime ir jų neskriausime! — sutarėm visi.

I. MŪSŲ MĖGSTAMOS ŠVENTĖS

Sujunk šventę su mėnesiu, kuriame ją švenčiam.

Nauji metai	SAUSIS
Padėkos diena	VASARIS
Motinos diena	KOVAS
Šiluvos Marijos šventė	BALANDIS
Kalėdos	GEGUŽĖ
Lietuvos nepriklausomybės šventė	BIRŽELIS
Šv. Kazimiero šventė	LIEPA
Tėvo diena	RUGPJŪTIS
Velykos	RUGSĖJIS
Žolinė — Marijos paėmimas į dangų	SPALIS
Šv. Onos (Jėzaus močiutės) šventė	LAPKRITIS
Raganų ir vaiduoklių naktis	GRUODIS

II. MĮSLĖS

1. Baltas, bet ne sniegas;
skystas, bet ne vanduo.
2. Vidury dvaro blynas kabo.
3. Mėlynojo pievojo piemenėlis
baltas aveles gano.
4. Matau, bet negirdžiu;
girdžiu, bet nematau.

III. LAUKIAM KALĖDŲ!

Irašyk tinkamus žodžius pagal duotą prasmę.

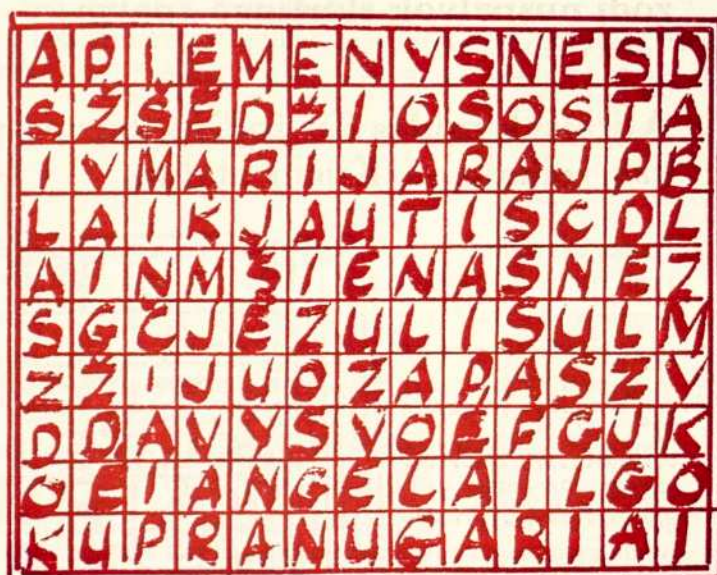
— — — — — K —
 — — — — — A — — — — —
 — — — — — L — — — — —
 — — — — — Ė — — — — —
 — — — — — D — — — — —
 — — — — — O — — — — —
 — — — — — S — — — — —

1. Kalėdų metu kartais ant durų kabiname
2. Kalėdų senelis turi ilgą, baltą
3. Kalėdų naktį prižadino piemenėlius.
4. Mūsų namuose stovi papuošta
5. Trys išminčiai sekė į Betliejų.
6. Visi džiaugiasi, gavę
7. Per Kalėdas apsilando Kalėdų

IV. KO REIKIA PRAKARTĖLEI?

Surask šius žodžius:

piemenys
 avys
 žvaigždė
 angelai
 išminčiai
 kupranugariai
 asilas
 jautis
 ėdžios
 šienas
 Marija
 Juozapas
 Jėzulis

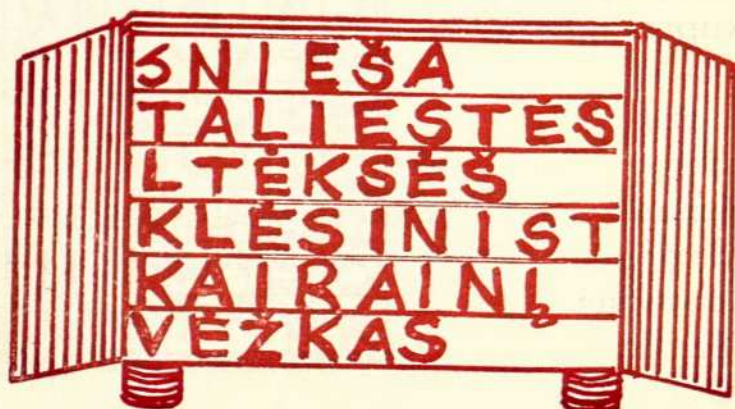
V. PASIRUOŠKIME KŪČIOMS

Šiomet Danutės ir Dariaus namuose susirinks visi giminės švęsti Kūčias. Jiedu nutarė mamytei padėti pasiruošti. Kol mamytė virtuvėje ruošė valgius, Danutė su Dariumi papuošė eglutę, padengė stalą ir sunešė visus valgius.

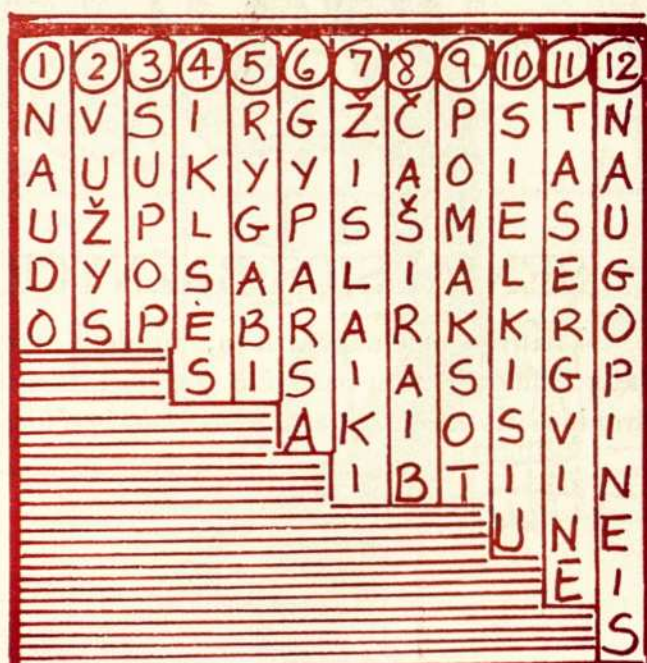
1. Čia surašyti kelių eglutės papuošimų pavadinimų skiemenys. Iš jų sudaryk pilnus žodžius — kiekvieną žodį nuspalvok skirtinga spalva.
2. Atitaisyk raides šių žodžių, kurie nurodo vaikams tai, kas reikalinga Kūčių stalui.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

3. Darius su Danute sunešė ir ant stalo padėjo 12 Kūčių valgių. Surašyk teisingai visų valgių pavadinimus.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.

LAPKRICIO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

- I. 1. Du, du, dvi, dvi; 2. trys, trys; 3. Tūkstantis; 4. Tris, tris, ketvirtą; 5. Du, du, viena; 6. trys, trys.
- II. 1—d, 2—e, 3—g, 4—f, 5—i, 6—a, 7—c, 8—j, 9—h, 10—b.
- III. Skersai — 2. ten, 4. serga, 6. uola, 9. sakot, 12. grybas, 13. ve, 14. geria, 15. arbata, 18. ie, 19. paimti. Žemyn — 1. mes, 3. ne, 5. auga, 7. alto, 8. aitvaras, 10. knyga, 11. esi, 12. gėrimas, 16. bet, 17. tau.
- IV. 1. audra, 2. perkūnas ir žaibas, 3. lietus, 4. sniegas.
- V. A—3, B—7, C—4, D—1, E—5, F—6, G—2.

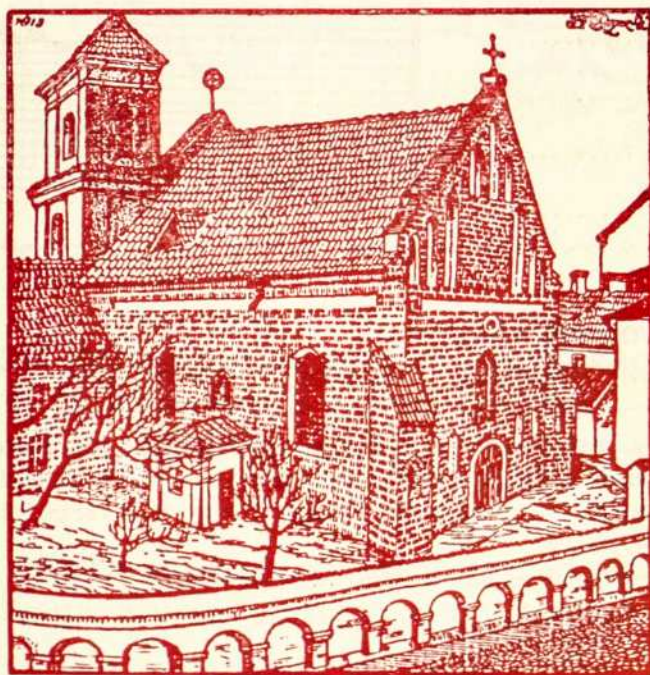
- V. 1. bumbulai, šiaudnukai, lemputės, žvaigždė.
2. sienas, staltiesės, žvakės, lėkštės, įrankiai.
3. duona, žuvis, pupos, silkės, grybai, pyragas, sližikiai, barščiai, kompotas, kisielis.
- vinegretas, agnonpienis.
- III. 1. vainiką, 2. barzdą, 3. angelas, 4. eglutė, 5. žvaigždė, 6. dovanų, 7. senelis.
- II. 1. pienas, 2. mėnulis, 3. dangus, saulė, debesys, 4. sniegas ir lietus.
- rugpjūtis, Sv. Onos šventė—liepa, Ruganų ir vaiduoklių naktis—spalis.
- vasaris, Sv. Kazimiero šventė—kovas, Tėvo diena—birželis, Velykos—balandis, Žolinė—
- Silvos Marijos šventė—rugsėjis, Kalėdos—gruodis, Lietuvos nepriklausomybės šventė—
- Padėkos diena—lapkritis (Kanadoje spalį), Motinos diena—gegužė,

GRUODŽIO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

LIETUVA ir MES

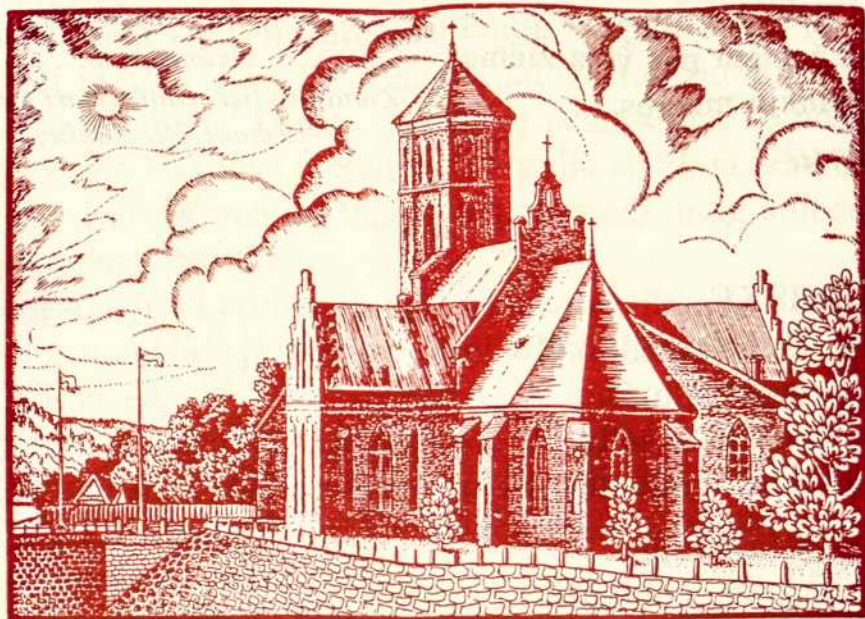
SENIAUSIOS BAŽNYČIOS LIETUVOJE

Lietuvai priėmus krikštą, pradėta statyti bažnyčias. Lietuvoje yra daug senų ir įdomių bažnyčių. Jei nori daugiau apie jas sužinoti, paskaityk Broniaus Kviklio knygas *Lietuvos bažnyčios*.

Šv. Mikalojaus bažnyčia (J. F. Boguckio piešinys) yra laikoma seniausia bažnyčia Lietuvoje. Visi tyrinėtojai sutinka, kad ji buvo pastatyta XIV a., dar prieš Lietuvos krikštą. Ji buvo įsteigta vokiečių pirklių, kurie ją ir naudojo. Viena iš seniausių Vilniaus gotiškų bažnyčių, ji turi įdomią istoriją. Kelis sykius nukentėjo nuo gaisrų ir vėl buvo atstatyta. XIX a. ji buvo apleista ir nenaudojama. 1897 m. „Lietuvos apaštalų draugija“, kuri turėjo tik 12 narių, pradėjo daryti pastangas šią bažnyčią atgauti lietuviams. Draugija surinko 300 parašų. 1900 m. lietuviai jau buvo užėmę ją ir 1901 metais gavo lietuvių kunigą aukoti šv. mišias ir sakyti pamokslą lietuviškai.

Šv. Onos-Barboros bažnyčia pagal 1576 metų braižinį. Iškasinėjimai rodo, kad ji buvo pastatyta prieš 1390, greičiausiai tuojuo po Lietuvos krikšto. Ji buvo medinė ir priklausė žemutinės Vilniaus pilies teritorijai.

K. Šimonio piešinys — Vytauto Didžiojo bažnyčia Kaune. Vytautas ją pastatė padėkoti Dievui, bet neaišku, už ką: už išgelbėjimą nuo totorių ar už tai, kad Jogaila galų gale jį pripažino Lietuvos valdovu.

ŽIEMA

Sniegas baltas
 ir minkštas kilimas
 kiškučiui paklotas
 per lauką.
 Ir stora pelėda
 vis ūbauja medy,
 kad šalta ir jai,
 kad žiema, kad vėjas kaukia.
 Eglutės žaliuoja per šaltį,
 spygliai nebijo šalnų.
 Gėlės po žemėm per visą žiemą
 šiltoje žemėje miegos...

Lina Augiūtė
Čikaga

ŽIEMA MIŠKE

Aplinkui tik balta, tik balta,
 Skęsta sniege eglutės.
 Pūstels šiaurys, ir šalta,
 Tupiasi mažos snaigutės.
 Išlindusi, šalusi tupi
 Pelė ta mažytė, smulkutė.
 Kyšteli lapė snukutį,
 Kad tik nepaspruktų pelytė...

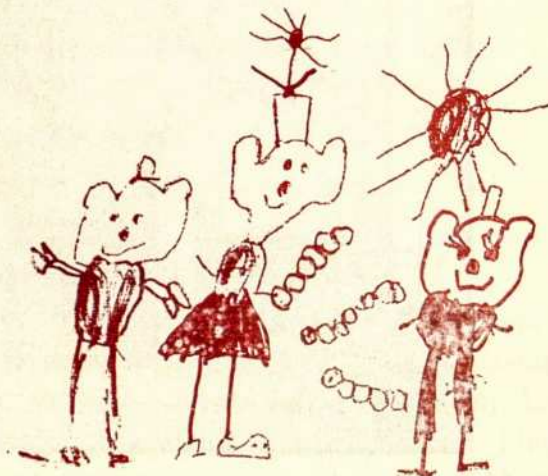
Agnė
Lietuva

Eglutė "Eglutė"

Arūnas, 5 m.

Žiburėlio liet. Montessori darželio
Lemont, Ill. mokinių

Ingrida, 4 m.

Žiburėlio liet. Montessori darželio
Lemont, Ill. mokinė

KALĖDŲ PASAKA

*Aleksas Vilis ir Kelly Armstrong, 13 m.
London, Canada*

Jau Kūčių rytas. Dangus apsiniaukęs, vėjas smarkiai pučia ir sninga, ir sninga ir sninga — ir vis dar sninga. Niekas negali išeiti iš namų. Negali eiti į krautuves. Visi kaminai užsikimšo. Lauke nė vieno žmogaus — tik balta, šalta dykuma.

Vaikai sėdi viduj ir žiūri pro langą. Negali išeiti. Ir jų draugai negali ateiti. Nėra kas daryti. Modestas įjungia televiziją. Kalba pranešėjas: “Turime ypatingą pranešimą: šiandien į Paryžių atskrido lėktuvas iš Šiaurės ašigalio su žinia, kad šiais metais nebus Kalėdų Senio. Pas jį nepaprastai daug sniego ir net briedžiai negali pakilti”.

Modestas ir Patrimpas sugalvojo, kad reikia išgelbėti Kalėdų Senelį. Jie sugalvojo, kad geriausiai būtų ištirpinti sniegą iš visų kaminų, kad Senelis visus galėtų aplankyti. Jie užlipo į Eifelio bokštą su savo pagamintu aparatu.

Modestas ir Patrimpas įjungė stiprius laserio spindulius ir nukreipė į Paryžiaus kaminus. Tie kaminai taip sušilo, kad visas sniegas išgaravo! O tie garai pakilo į dangų ir vėl sušalo. Bėriukai nustebo, pamatę sidabrinį ledo taką, vedantį į šiaurę. Abu taip nudžiugo, kad pradėjo šaukti ir dainuoti. Jie sakė: “Kalėdų Senelis tikrai šiandien galės atvažiuoti!”

Patenkinti abu grįžo namo valgyti Kūčias ir nekantriai laukė Kalėdų Senelio.

KALĖDŲ ATOSTOGOS

Raimundas Verbyla, 12 m.

Ottawa, Canada

Dar vasaros metu mūsų šeima galvojo apie Kalėdų atostogas, kurias norėjo praleisti šiltame krašte. Aš apie tai vis svajojau, bet abejojau, ar pavyks. Pamatęs nupirktus bilietus dar vasarą, pradėjau ruošti į kelionę.

Pagaliau atėjo lauktoji žiema. Prieš Kalėdas — gruodžio 18 dieną išvykome lėktuvu. Iš Ottawos į Toronto skridome vieną valandą; iš Toronto į Tampa — didžiuliu lėktuvu L10-11 — tris valandas. Apsistojome St. Petersburgo Beach viešbutyje prie jūros. Po valandos mes jau buvome paplūdimy.

piešinys — Darius Udrio iš Jackson, Michigan

Čia ir prasidėjo mūsų atostogos. Oras visą laiką buvo neperšilčiausias. Turėjome tik keletą šiltų dienų. Vieną dieną užėjo didelė audra. Jūra atrodė labai įspūdingai: buvo didžiulės bangos.

Vieną dieną mudu su Tėveliu padarėme išvyką. Išsinuomavę automobilį nuvažiavome į Cape Canaveral ir į Kennedy Space Centre. Tos vietovės randasi kitoj pusėj Floridos prie Atlanto vandenyno. Ten pamačiau daugybę įvairių raketų ir kapsulių,

kuriomis buvo skrista net į Mėnulį. Man buvo labai įdomu visa tai pamatyti.

Prie jūros turėjau progą ir pažuvauti. Meškeriojau, panaudodamas oktopuso mėsos gabalėlius. Sugavome daug žuvyčių. Pajūry buvo įdomu stebėti žvejus-pelikanus, kurie iš padangių puola į vandenį ir gaudo sau maistui žuvytes. Vėliau nuvažiavome ir į Disneyworld. Ten labai smagiai praleidau laiką.

Pagaliau priartėjo ir Kalėdos. Kūčias valgėme Floridos Lietuvių klube. Nuvykome ten drauge su giminėm. Kūčių stalai buvo labai gražiai papuošti. Turėjome 12 tradicinių valgių. Scenoje buvo papuošta Kalėdų eglutė šiaudinukais, prie kurios aš nusifotografavau. Choras giedojo kalėdines giesmes. Svečiai įsijungdavo į giedojimą. Kalėdų pirmąją dieną dalyvavome pamaldose, kurias laikė trys lietuviai kunigai. Kalėdų šventes praleidome svečiuodamiesi pas dėdę ir tetą.

Pagaliau atėjo ir Naujieji Metai. Juos pasitikome Lietuvių klube. Ten buvo džiugu ir malonu sutikti Ottawos "Ramunėles". Jos ten buvo kviestos koncertuoti. Visi gėrėjosi jų gražiu dainavimu. Kitą dieną reikėjo jau grįžti namo. Prieš išvykstant, dar kelias valandas praleidom saulėtam paplūdimy. Po to, į aerodromą ir namo. Sugrįžome laimingai.

Pirmąją naktį sugrįžus, per miegą, tarsi girdžiu Mamytę šaukiant: "Raimundai, kelkis, jau Kalėdos!" Nubundu; suprantu, kad mano sapnuota... Atrodo, kad ir visos atostogos prabėgo kaip gražus sapnas...

“EGLUTĖS” 1987 METŲ TURINYS

	nr.	psl.		nr.	psl.
EILĖRAŠČIAI			<i>Karosaitė, R. —</i>		
<i>Abromaitienė, A. —</i>			Išdykęs kiškiukas	4	12
Šaltis	1	3	<i>Mikailaitė, O. —</i>		
Grybaujam!	9	9	Nematyta mergaitė	I	7
<i>Augienė, D. —</i>			”	II	8
Kalėdos	10	11	”	III	9
<i>Danutė ir Onutė —</i>			”	IV	10
Lietuvos krikštas	2	3			12
<i>Lipčiūtė, D. —</i>			<i>Norkus, J. —</i>		
Vėjas	3	3	Sniego senio klaida	1	9
Pavasaris grįžo	4	3	<i>Rasa, R. —</i>		
Zuikio nuotykių	4	14	Karoliai	5	4
Boružė	5	27	<i>Teta Audronė —</i>		
<i>Minelga, J. —</i>			Cepelino sapnas	I	1
Mamytė	5	3	”	II	2
Vasarėlė	6	19			10
Nemačiau	7	14	Kalakutų šventė Pingvinų		
Kalėdų rytą	10	3	mieste	9	4
<i>O. M. —</i>			* —		
Gaidžio mokslai	8	16	Vilkas ir siuvėjas	6	8
Dėkokim!	9	3	(lietuvių liaudies pasaka)		
<i>Paukštienė, J. —</i>			Žilabarzdis	8	9
Smaguriukas	5	30	(senovės legenda)		
<i>Rugienienė, L. —</i>			VERTIMAI		
Gera ir ramu	4	27	<i>Asimovas, I. —</i>		
<i>Vytė Nemunėlis —</i>			Keista knyga	5	10
Pietų vėjelis	6	3	(sulietuvino ir pritaikė		
			D. Augienė)		
PASAKOS IR PASAKOJIMAI			<i>Tenisonaitė, Z. —</i>		
<i>Augienė, D. —</i>			Ežio spygliai	3	13
Karalaitės dramblys	4	4	(sulietuvino iš latvių tautosakos)		
Vaiduoklis	6	11	<i>Williams, N.M. —</i>		
<i>Baronas, A. —</i>			Mikučiui nesiseka	7	3
Pavasario sniegas	3	4	(sulietuvino D. Augienė)		
<i>Danutė ir Onutė —</i>			GAMTA IR APLINKA		
Gera žinia	10	4	<i>D.A. ir O.M. —</i>		
<i>Jurkus, P. —</i>			Linksmas vabaliukas	5	28
Žiburyš lange	2	4	<i>Kupronis, J. —</i>		
(paruošė E.J.)			Kaip eglutės valgo ...	10	17

<i>Vygantas, G. —</i>			<i>O.M. —</i>		
Apie gyvates ir ežius	3	16	Jurgutis	4	18
<i>Vygantienė, A. —</i>			* —		
Žuvys	6	24	Apie Vilniaus katedrą	3	31
AR ŽINAI?			Ar pažįsti Nijolę		
<i>Radžiūtė, L. —</i>			Sadūnaite?	9	22
Kalba ir jos kilmė	7	24	Seniausios bažnyčios		
<i>Udrienė, R. —</i>			Lietuvoje	10	24
Aš kalbu, tu kalbi	7	22	PROTO MANKŠTA		
„ „	9	20	<i>Bučmienė, V. —</i>		
* —				2	20
Ar žinai apie Lietuvos			<i>Kašiubienė, A. —</i>		
pilis?	2	30		4	28
LIETUVA IR MES			<i>Šalčiuvienė, L. —</i>		
<i>Augienė, D. —</i>				3	20
Aušros vartai	5	18	1,16; 5,24; 6,20; 7,27; 8,20;		
Rūpintojėlis	6	4	9,15; 10,20		
Kelionė į Šiluvą	7	16	ŠYPSNIUKAI		
Nepaprastas kalnas	8	24	1,20; 2,32; 3,32; 4,32; 5,32;		
<i>Čiziūnas, V. —</i>			6,32; 8,32; 9,32; 10,32		
Gerasis karalius	1	22	RAŠOM IR PIEŠIAM		
(pasakojimą paruošė O.M.)			1,20; 2,17; 4,16; 5,21; 6,28;		
Du pusbroliai	2	24	7,30; 8,18; 9,28; 10,26		
<i>Jurkus, P. —</i>			ŽINIOS IŠ VISUR		
Ištiesta ranka	3	24	7,32; 8,28; 10,31		
(pagal P.J. pasakojimą)					

NEAKIVAIZDINĖ LITUANISTINĖ MOKYKLA

Židinio neakivaizdinė mokykla jau pradėjo naujus mokslo metus. Korespondenciniu būdu bus dėstoma LB Švietimo Tarybos nustatyta programa. Galima mokytis bet kuriame lygyje: nuo pirmo iki dvylikto skyriaus.

Kviečiame lietuviškai bent kiek mokančius vaikus ir vyresnius asmenis, norinčius rimtai tobulintis lietuvių kalboje ir išeiti pilną lituanistinę programą pasinaudoti šia mokykla.

Skambinti vakarais šiuo numeriu: 517—784-7834.

Visiems stengsimės pasitarnauti. Arūnas Udrys.

Juokų Maišelis

Maža mergytė meldžiasi:

“Viešpatie, sudėk visus vitaminus į pyragėlius ir saldumynus vietoj kad į žuvies taukus ir špinatus...”

— Mama, ar vyrai eina į dangų?

— Žinoma, vaike. Kodėl toks klausimas tau kilo?

— Aš niekad nemačiau angelo su ūsais ir barzda, — atsako vaikas.

— Gal dėl to, kad, prieš eidami į dangų, vyrai rūpestingai nusiskuta...

ŠYPSENA

Šypsena žmogui nieko nekainuoja, bet daug duoda. Duoda daug tiems, kurie ją gauna ir nieko neatima iš tų, kurie ją duoda. Tai trunka tik vieną momentą, bet tas momentas nebūna niekad užmirštas. Niekas nėra toks stiprus ir turtingas, kad galėtų be šypsenos gyventi. Tada žmogus nesijaučia vienas. Šypsena padaro žmogų linksmą ir draugišką. To jausmo negalima nupirkti. Jis yra tik dovanojamas. Žmonės, kurie niekad nesišypso, yra tie, kuriems daugiausia reikia šypsenos. Tad šypsokimės...

Lina Augiūtė Čikagoje

Ačiū labai už gražų kaklaraištį, močiute, — pasakė, nenoriai bučiuodamas senelės skruostą, anūkas.

— O, vaike, kam dėkoji... Tai visai menkas daiktas.

— Aš irgi taip galvojau, bet mama vistiek liepė jums padėkoti...

Per Kalėdas močiutė vaišina anūką:

— Ir tu tikrai nenori nieko daugiau?

— Ačiū, ne. Aš jau sotus.

— Tai pasiimk vaisių ar saldumynų į kišenes.

— Jos taip pat jau pilnos...